GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.

„GAZETA“ IESE ÎN FIECARE ḌI.
Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șėse lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 36 fr., pe șėse lunĭ 18 fr., pe trei lunĭ 9 francĭ.

ANULŬ XLVII.

SĖ PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.
ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 93. *Lunĭ, Marțĭ 12 (24) Iunie* **1884.**

Brașovŭ în 11 (23) Iunie.

Alegerile pentru parlamentulŭ ungurescŭ s'au finitŭ erĭ în 10 (22) ale curentei.

Finis coronat opus!

Celŭ din urmă județŭ, care a alesŭ a fostŭ județulŭ Sĕlagiului din Ungaria. Aicĭ partida națională română a stăruitŭ cu energiă ca se fie alesŭ în cerculŭ Cehului Silvaniei bravulŭ ei conducĕtorŭ și fostŭ deputatŭ d. Georgiu Popŭ. Guvernulŭ a candidatŭ contra acestuia pe unŭ redactorŭ alŭ ḍiarului „Pester Lloyd.“ Acestŭ domnŭ Nemenyi — poporulŭ îĭ ḍice Nimenea — a fostŭ scosŭ din urnă cu forța, bunăóră cum a fostŭ alesŭ și fratele ministrului-președinte contra d-lui Brediceanu, la Bocșa româna.

Nu se putea finí tragedia electorală — căcĭ după cele întêmplate nu-o mai putem numí comediă — fără ca partida dela putere sĕ mai dea o probă despre liberalismulŭ sĕu, de care sĕ feréscă Dumneḍeu orĭ și ce poporŭ și orĭ și ce țéră.

Pre cândŭ biroulŭ de pressă dela Pești făcea sĕ i se cânte imnurĭ acestui „liberalismŭ“ alŭ d-lui Tisza în fóia guvernului italianŭ „Diritto“ din Roma, organele guvernului unguresc terorisau cumplitŭ pe preoții și învĕțătorii românĭ din Sĕlagiu, carĭ remâindŭ credincioșĭ poporului lorŭ stăruiau pentru alegerea candidatului naționalŭ românŭ. Și nu se mulțumiră nicĭ cu terorisarea, cândŭ vĕḍură că învingerea se plécă pe partea Românilorŭ, ci spre ai face impossibilĭ, îĭ aruncară în închisóre.

Telegrama, ce o publicămŭ mai la vale ne spune că și bărbații de încredere ai Românilorŭ, domnii Nichita și Dragomirŭ, au fostŭ respinșĭ dela masa electorală în modŭ brutalŭ, făcêndu-se astfelŭ cu neputință orice controlŭ din partele. Astfelŭ despotismulŭ maghiarŭ și-a încununatŭ victoria lui asupra dreptului și a libertății. Resultatulŭ a fostŭ că întrunŭ cercŭ românescŭ, unde toțĭ simțéu pentru candidatulŭ partidei naționale române, a fostŭ alesŭ unŭ nimenea, unŭ străinŭ, care nu cunósce poporulŭ cu atâtŭ mai puținŭ durerile lui.

Bine ḍicea d. Kaas în „Pesti Napló,“ că nu sunt de plânsŭ cei ce cu aceste mijlóce despotice au fostŭ învinșĭ, ci *este de plânsŭ sĕrmanulŭ poporŭ, care trăiesce sub o asemenea tiraniă.*

Décă chiarŭ Maghiarii din oposițiune se plângŭ de tiraniă, ce sĕ mai ḍicemŭ noi Românii, carĭ suntemŭ prigoniți și pentru naționalitatea nóstră?

Amŭ primitŭ scirĭ și despre alegerea sĕvêrșită în cerculŭ Bocșei-române. Mare a fostŭ entusiasmulŭ ce a domnitŭ între alegĕtorii românĭ ai acestui cercŭ. Candidatulŭ lorŭ, d. Coriolanŭ Brediceanŭ, întrunise 1152 ear d. Tisza Laszlo numai 978 voturĭ. Alegerea celui dintâiu părea mai multŭ ca sigură. Atuncĭ tiranii surîḍêndŭ declarară, că tóte svêrcolirile Românilorŭ sunt zădarnice, căcĭ candidatulŭ lorŭ trebue se învingă. Așa era porunca. După ce votaseră tóte comunele guvernamentalii șterseră o mulțime de alegĕtorĭ carĭ au votatŭ pentru Brediceanŭ din listă sub cuvêntŭ, că etatea lorŭ nu era constatată și têrêndŭ la urnă în ora ultimă o cétă de totŭ feliulŭ de adunăturĭ, carĭ nicĭ nu erau alegĕtorĭ, făcură ca Tisza se aibă 1041 éră Bredicénŭ numai 1035 voturĭ.

Tiraniă la Cehulŭ Silvaniei, tiraniă la Bocșa-română, tiraniă pretutindenea.

Și după nisce alegerĭ făcute astfelŭ sub presiunea cea mai nerușinată, cu terorisările cele mai neauḍite și chiar cu întrebuințarea forței brutale, organulŭ nemțescŭ alŭ guvernului din Pești esclamă cu patosŭ și cu îngâmfare:

„Domnirea și conducerea politică a partidei liberale maghiare este din nou întemeiată.“

Adevĕratŭ că ea este întemeiată, dér nu pe mulțumirea, ci pe indignațiunea, nu pe bucuria, ci pe mâhnirea, nu pe simpatia, ci pe antipatia popórelorŭ, neluândŭ afară nicĭ pe celŭ maghiarŭ.

Adevĕratŭ că guvernulŭ d-lui Tisza a eșitŭ învingĕtorŭ și din aceste alegerĭ, dér o asemenea învingere înaintea orĭ și cărui omŭ, care vede ceva mai departe, este unŭ desastru pentru regatulŭ s-lui Stefanŭ și pentru libertatea lui. De aceea ḍicemŭ: póte că pentru momentŭ sĕ se fi reîntemeiatŭ despotismulŭ partidei dela putere, dér în realitate alegerile aceste au sguduitŭ basele supremației rassei maghiare mai cumplitŭ, decâtŭ le-a fostŭ sguduitŭ odinióră pierderea bătăliei dela Mohaciu.

Scirĭ telegrafice.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Pesta, 22 Iunie. — Aḍi au fostŭ aleșĭ liberalii: Ambrus, Neményi și Lőrénczi; independentŭ: Törs.

Lemberg, 22 Iunie. — Ploile au încetatŭ și apele au începutŭ a scădé.

Roma, 22 Iunie. — In Potremoli a esplodatŭ fabrica de prafŭ; au fostŭ 30 de morțĭ și 17 greu rănițĭ.

Telegramă particulară a „Gaz. Trans.“

Zilău, 22 Iunie.

La Cehulŭ Silvaniei, față de G. Popŭ este o presiune ne mai pomenită: preoții și docenții ni se închidŭ; bărbații de încredere Nichita și Dragomirŭ suntŭ rĕspinșĭ în modŭ brutalŭ. Indignațiunea e la culme.

Cronica ḍilei.

Intre deputații românĭ aleșĭ, se află și d. Petru Mihalyi, fratele episcopului, alesŭ în cerculŭ Vișeului, comitatulŭ Maramureșŭ, cu concursulŭ oposițiunei moderate.

*

O telegramă din Bucurescĭ către »Pester Lloyd« comunică, că guvernulŭ românŭ a opritŭ esportulŭ lânei și alŭ peilorŭ. Nu scimŭ, guvernulŭ unguresc sĕu celŭ românŭ a luatŭ acésta mĕsură, destulŭ că câțĭva Românĭ pușĭ în serviciulŭ unguresc au esploatatŭ acésta, ḍicêndŭ, că oprirea a fostŭ o urmare a nereușitei candidatului guvernamentalŭ la alegerea de deputatŭ în cerculŭ Săcelelorŭ.

*

Miercurĭ séra 6 Iuniu, »Societatea de lectură,» a studenților dela liceulŭ românŭ de aicĭ a ținutŭ ședința publică de incheiarea anului școlarŭ în sala liceului. Sala gemea de lume, care alergase sĕ-șĭ încânte inima la farmeculŭ unorŭ producțiunĭ timbrate prin seriositatea și maturitatea lucrărilorŭ tinerilorŭ studențĭ. Ședința de Miercurĭ face onóre atâtŭ studenților câtŭ și corpului profesoralŭ, care scie deșteptá în elevĭ încă din frageda-le etate zelulŭ de muncă intelectuală seriósă. Décă tóte liceele românescĭ mergŭ paralelŭ cu liceulŭ de aci, atuncĭ ne putemŭ mândrí cu noua generațiune, care va sci sĕ-șĭ facă totŭ cu atâta zelŭ și datoria către națiunea, din care face parte.

Guvernulŭ unguresc, speriatŭ de marea emigrațiune a nefericițilorŭ cetățenĭ din fericita (!) Ungariă, a datŭ ordinŭ, ca să nu se mai libereze pașapórte atâtŭ de lesne.

*

In Galiția ostică Jidovii câștigă mereu pămênturĭ. In districtulŭ Horodenca au trecutu în timpulŭ din urmă, în posesiunea Jidovilorŭ 50 de proprietățĭ țĕrănescĭ și 20 de moșii domnescĭ.

*

M. S. Regele României a semnatŭ decretulŭ, care promulgă noua constituțiune și legea electorală.

*

Plecarea MM. LL. Regele și Regina României la Sinaia o fostŭ hotărîtă pe aḍi Lunĭ.

*

Se anunță ḍiarului »L'Indep. Roumaine,« că Dr. Râmniceanu și-ar fi datŭ demisiunea de profesorŭ la facultatea de medicină

*

Vinerĭ pe la órele 9, spune »Românulŭ,« studenții universitarĭ s'au întrunitŭ la societatea »Unirea« spre a desbate asupra celorŭ petrecute. Pe la órele 11, întorcêndu-se dela întrunire, vĕḍură nisce necunoscuțĭ, carĭ se băteu și se împinseră asupra loru. Dênșii spunŭ, că spre a înlaturá orĭ ce scandalŭ, cerură intervențiunea unui d. procurorŭ ce trecea. Vĕḍêndŭ că dênsulŭ nu face nimicŭ, se reîntórseră către piața teatrului. D. prim-ministru trecêndŭ în acelŭ momentŭ, se strigă: »josŭ d. Brătianŭ.« Atuncĭ se încinse o încăierare și d. Florianŭ, studinte în dreptŭ, avŭ capulŭ spartŭ și fu dusŭ la poliție. D. Kirculescu, greu lovitŭ, fu transportatŭ la spitalulŭ Colțea. N-se spune, că s'au făcutŭ mai multe arestărĭ printre carĭ dd. Rădulescu și Bacalbașa, studințĭ în dreptŭ.

*

S'a formatŭ unŭ comitetŭ de apĕrare a studenților univesitarĭ în contra brutalităților agențiloru polițienescĭ. Comitetulŭ e compusŭ din advocațĭ distinșĭ.

*

Sâmbĕtă, spune acelașĭ ḍiarŭ, afacerea studenților în contra D-rului Râmniceanu la spitalulŭ Colțea s'a judecatŭ înaintea Secției II. corecțională. Studenții au fostŭ apĕrațĭ de cei mai ilustri jurisconsulțĭ, între carĭ chiar profesorii facultății de dreptŭ.

*

Se vorbesce, spunŭ ḍiarele din Bucurescĭ, că succesorulŭ d-lui Aurelianŭ, actualulŭ ministru alŭ cŭltelorŭ, va fi d. Maiorescu.

*

»L'Indépendance roumaine« ne spune că studenții universitarĭ, ne mai credêndu-șĭ viața sigură, au hotărîtŭ sĕ pórte arme cu ei spre a se puté apĕrá în contra viointelorŭ.

*

Acelașĭ ḍiarŭ e informatŭ, că în loculŭ d-lui Chițu va ocupa portofoliulŭ ministerului de interne d. Cogălniceanu.

*

Cetimŭ totŭ în acelŭ ḍiarŭ, că în Turnu-Severinŭ, în Caracalŭ și în Iașĭ s'ar fi făcutŭ manifestațiunĭ în contra votului domeniului coronei.

*

»La Grèce« din Atena comunică, că printr'unŭ decretŭ regalŭ pedépsa cu mórte a 43 de condamnațĭ, a fostŭ schimbată în muncă silnică pe viață.

*

Acelașĭ ḍiarŭ află, că în Sparta o femeiă de 65 de anĭ a născutŭ o fată, avêndŭ o păreche de mustățĭ, carĭ ar face gelosŭ pe regele Victor Emanuel, décă ar trăi. Celelalte părțĭ ale corpului sunt acoperite cu pene.

*

La 29 Iuniu sĕu la 6 Iulie se va desvĕlí în Wels în modŭ sĕrbătorescŭ statua de bronzŭ a împĕratului Iosifŭ.

*

Din Bucurescĭ ni se scrie, că architectulŭ Schwamberger și-a împușcatŭ comptabilulŭ, care zace acum pe patulŭ de mórte în spitalulŭ Colțea. Architectulŭ, care după comiterea faptului fugise, a fostŭ prinsŭ în Sinaia. Ni se spune, că ar fi atinsŭ de alienațiune mintală.

*

»Pester Lloyd« face cunoscutŭ credincioșilorŭ sĕi, că la guvernulŭ din Serajevo este unŭ locŭ vacantŭ de

gâde pentru Bosnia și Herțegovina, cu salarŭ anualŭ de 800 fl., și diurnă 400. fl.

*

Soldatulŭ Misdea din Neapole, care, împușcândŭ mai mulți cameradĭ ai sĕi, se condamnase de tribunalulŭ militarŭ la mórte, a fostŭ esecutatŭ prin înpușcare la 9 Iunie st. n. în Neapole.

*

Suntŭ numiți cu data de 16 Iunie oficierĭ în reservă la honvedĭ: Iosifŭ Turianŭ în batalionulŭ 50; Vincențiu Nicóră în bat. 77; Amostŭ Popescu în bat. 53; Trăianŭ Sichetŭ în bat. 10; Nicolau Christu în bat. 47.

*

In Clușiu, d-șóra E. B. dintr'o însĕmnată familiă d'acolo și fiulŭ, de 19 anĭ, alŭ advocatului P. s'au otrăvitŭ Vinerea trecută din . . . dragoste. Părinții fetei interdisese tĕnĕrului de a mai da p'acolo, din care causă tĕnĕra păreche s'a sinucisŭ.

*

Din causa îmbulzelii materiei, pentru numĕrulŭ de adĭ întrerupemŭ foiletonulŭ, rĕmânêndŭ a-lŭ continuă în numĕrulŭ următorŭ.

Mesagiulŭ de închidere a parlamentului românŭ.

Domnilorŭ Senatorĭ,
Domnilorŭ Deputațĭ,

Lungă și laboriósă a fostŭ sesiunea actuală a Corpurilorŭ Legiuitóre. Ațĭ avutŭ de îndeplinitŭ una din cele mai grele misiuni: aceea de a face revisia constituțiunei și de a da țĕrei o nouă lege electorală.

Acéstă reformă era cerută de progresulŭ moralŭ și materialŭ realisatŭ de națiune în timpŭ de aprópe două decenii. Trebuința ei era simțită de țĕra întrégă. Cu tóte acestea, realisarea ei erá anevoiósă și soluțiunea nu a putută fi formulată imediatŭ în modŭ precisŭ. Prin desbaterĭ amĕnunțite și luminate ațĭ datŭ timpŭ tuturorŭ a cugetá maturŭ asupra ceea-ce era de făcutŭ, și ațĭ isbutitŭ a realisa unŭ nou și însemnatŭ progresŭ.

Opera d-vóstre dă țĕrei corpurĭ electorale formate în vederea intereselorŭ generale ale națiunei și înconjóră independința alegĕtorilorŭ și moralitatea votului de garanții puternice. Astfelŭ, ațĭ asiguratŭ viitorulŭ națiunei și țĕra, d'impreună cu Mine va păstră o viă recunoscință acelora, carĭ au putută terminá cu succesŭ o lucrare atâtŭ de delicată și de însemnată.

Reforma acésta isprăvită, o nouă eră incepe, în care cu toțĭ și din tóte puterile trebue să lucrămŭ la desvoltarea morală și materială a țĕrei, la întărirea resultatelorŭ dobândite cu atâta muncă, cu atâtea sacrificii, și cu atâta virtute.

Activitatea d-vóstre nu s'a mărginitŭ însă aci, și ațĭ căutatŭ a da satisfacere multorŭ nevoi și trebuințe, prin examinarea și votarea de legĭ financiare și economice. Legile pentru firmele comerciale și pentru înmulțirea caselorŭ de creditŭ agricolŭ, legile pentru îmbunătățirea măcar în parte a posițiunei magistrațilorŭ și pentru gradațiunea profesorilorŭ, legea pentru diferite construcțiunĭ, între carĭ aceea a catedralei și a altorŭ sânte locașurĭ, ocupă loculŭ principalŭ; tóte aceste legĭ vorŭ produce, nu mĕ îndoiescŭ, efectele lorŭ salutare.

Aceste sacrificii s'au putută face de către țĕră, căcĭ, de și o mare criză agricolă bântue tótă Europa, finanțele nóstre au mersŭ prosperândŭ, grațiă acordului dintre cameră și guvernŭ pentru a manține pe base solide și reale echilibrulŭ constantŭ între veniturĭ și cheltuelĭ.

Domnilorŭ Senatorĭ,
Domnilorŭ Deputațĭ,

Prin instituirea domeniului Corónei, ațĭ afirmatŭ din nou că monarchia ereditară constituțională este pétra unghiulară a edificiului nostru naționalŭ, și ațĭ voitŭ să-mĭ dațĭ o nouă dovadă de iubire și de încredere. Primescŭ acestŭ semnŭ de devotamentŭ cu recunoscință, și fițĭ încredințațĭ, că în palatulŭ meu, care este alŭ națiunei, tóte ideile, tóte simțĕmintele, tóte nevoile cele marĭ ale țĕrei, vorŭ găsi tot-d'a-una unŭ rĕsunetŭ puternicŭ, și în tóte împrejurările unŭ sprijinŭ căldurosŭ.

Intăriți în lăuntru, putemŭ privi cu siguranță viitorulŭ, și constatŭ cu fericire, că purtarea nóstră firmă și prudentă, desvoltarea nóstră continuă și pacinică, insuflă pretutindenea încredere, și că România are astădĭ în Europa o posițiune, de care se póte mândri.

Domnilorŭ Senatorĭ,
Domnilorŭ Deputațĭ,

Terminândŭ acéstă sesiune importantă, vĕ întórcețĭ la căminile d-vóstră cu consciința, că ațĭ lucratŭ cu înțelepciune și cu sîrguință la realisarea unei marĭ reforme, care nu va întârdia a-șĭ da ródele sale binefăcĕtore.

Vĕ urezŭ dar, d-lorŭ Senatorĭ și d-lorŭ Deputațĭ, din totŭ sufletulŭ, ca Dḑeu, care totdéuna a ocrotitŭ scumpă nóstră patriă, sĕ binecuvinteze holdele nóstre, rĕsipindŭ astfelŭ grijile ce amŭ avutŭ cu toțĭ în astă primăvară. Și de astădată ne despărțimŭ, precumŭ ne întrunimŭ totdéuna, cu strigătulŭ care ne însufleţeşte şi ne unesce pe toțĭ: Să trăiască România!

CAROL.

(Urméză semnăturile d-lorŭ miniştrĭ).

„Liberele alegerĭ" în Ungaria.

Cetimŭ în „Pesti Naplo."

Verhovay și Csatár figuréză ca conducĕtorĭ ai poporului în țĕră, unde Széchenyi, Kossuth și Deák fuseseră conducĕtorii lui. Bucure-se dér cei de la guvernŭ pentru că și acésta numai lui avemŭ a-o mulțămi. Mai cutéză óre acestŭ guvernŭ să afirme, că și de astă dată »încrederea națiunei« a fostŭ care a datŭ partidului guvernamentalŭ maioritatea?

Numai minciunĭ semi-oficióse potŭ afirma așa ceva. Decursulŭ alegerilorŭ protestéză susŭ și tare contra unorŭ aserțiunĭ mincinóse. Chiar și orbulŭ vede, că statulŭ luptă din tóte puterile contra națiunei numai ca guvernulŭ sĕ învingă. Ministrulŭ face rĕsboiŭ oposițiunei. De liberă alegere nicĭ urmă n'afli în Ungaria, numai în cercurĭ unde guvernulŭ n'are de felŭ partidă, mai póte fi vorba de liberă alegere. Guvernulŭ îșĭ pune candidațĭ, plătesce cheltuelile grozavŭ de marĭ electorale, face corteșĭ din toțĭ funcționarii și silesce pe alegĕtorĭ, ca sĕ voteze pentru candidațiĭ sĕi.

Lege în Ungaria nu esistă, legea electorală este ca o lege ce n'a primitŭ încă sancțiunea. »Forța priméză dreptulŭ« este principiulŭ guvernului.

Și cu tóte acestea partidulŭ guvernamentalŭ pierde cercurile pe rêndŭ. Elŭ slăbesce. Tótă puterea statului și grămădile de banĭ ale partidului dela putere n'au fostŭ în stare sĕ suprime oposițiunile, pentru că spiritele ardŭ de dorulŭ libertății. Partidulŭ dela guvernŭ e moralminte batutŭ. Este evidentŭ, că Ungariei nu-i trebue regimulŭ de astădĭ, elŭ s'a impusŭ națiunei cu forța.

Décă s'ar lăsá alegerile libere, atuncĭ partidulŭ guveenamentalŭ nicĭ cincĭ-ḑecĭ de deputațĭ n'ar puté scóte. Urmarea firéscă a violenței este anarchismulŭ, suntŭ Verhovay și Csatár. Politica guvernului a făcutŭ, că poporulŭ nu se mai îndestulesce cu radicalismulŭ partidului independentŭ, și că direcțiunea cea mai extremă este cea mai populară. Diarele guvernamentale înjură pe agitatorii, și nu observă, că celŭ mai mare agitatorŭ contra ordinei publice și sociale, contra legilorŭ și auctorităților este însu-șĭ guvernulŭ.

Mérgă totŭ așa mai departe, și va vedé, unde vomŭ ajunge. Pentru că fisica ḑice, că cu câtŭ presiunea e mai mare, cu atâtŭ e mai mare și resistența. Antisemitismulŭ, de care se sparia partidulŭ de la guvernŭ așa de tare, nu este causă, ci efectŭ. Pĕcatele economice, financiare și administrative ale guvernului au contribuitŭ tóte de a discompune societatea, și acum societatea e bolnavă. Și bolnavŭ este și parlamentulŭ forte bolnavŭ, acésta vomŭ vedé-o. In zadarŭ se mai razimă guvernulŭ pe maioritatea, puterea și auctoritatea sa. Prestigiulŭ sĕu s'a înfrênatŭ încă înainte de alegerĭ și la alegerĭ și-a perdutŭ și mai multŭ actoritatea.

Puterea s'á de a învinge s'a doveditŭ de nesuficientă, și numai sub scutulŭ baionetelorŭ armatei a putută continuá și isprăvi alegerile fără rĕscólă. De sĕptĕmâni întregi a fostŭ stare de assediu în Ungaria. Și ce valoréză maioritatea guvernului? Ce capacitățĭ s'au recrutatŭ de guvernŭ?

„Pesti Napló" constată că partida dela guvernŭ și-a pierdutŭ puterea cuceritóre apoi continuă:

Resultatulŭ alegerilorŭ ne arată că cu deosebire antisemitismulŭ a datŭ dovedĭ, că are putere cuceritóre și că tocmai în ținuturile locuite de Maghiarĭ s'au rĕscolitŭ adêncŭ și înfocate passiunĭ contra sistemului actualŭ; s'a doveditŭ că partidulŭ dela guvernŭ numai cu călcarĭ de lege și cu forța învinge, dar' că și aceste au rĕmasŭ fără efectŭ unde au fostŭ întêmpinate de passiunile agitate.

Are guvernulŭ de gândŭ sĕ ducă țĕra și de aci 'nainte pe acéstă cale?

Trădarea din Aradŭ.

In Nr. 87 alŭ ḑiarului nostru amŭ ḑisŭ, că nu scimŭ décă deputații Beleșŭ și Gurbanŭ, aleșĭ în comitatulŭ Aradului cu concursulŭ partidei guvernamentele, vorŭ merge cu guvernulŭ séu, după cum au declaratŭ ei în apelulŭ lorŭ către Românĭ, vorŭ merge cu partida națională. Apelulŭ d-lui Desseanu și consoții în adevĕrŭ ḑicea, că fracțiunea care s'a angajatŭ cu guvernamentalii la alegerĭ, va sta pe basa programei dela Sibiiu și cĕ a proclamatŭ pe D-nii Gurbanŭ și Beleșŭ candidațĭ ai partidei naționale române.

Lumină se face acuma, trădarea se dă pe față. »Aradi Hirlap« publică în numĕrulŭ sĕu dela 21 Iunie două declarațiunĭ din partea numițilorŭ domnĭ, din carĭ se vede clarŭ și limpede, că s'au vêndutŭ guvernului. D. I. Beleșŭ, alesŭ deputatŭ în cerculŭ Radnei, declară următórele: »Domnule redactorŭ! Față cu faimele rĕspêndite prin ḑiare, că subscrisulŭ nu sĕ numĕră printre membrii partidei liberale maghiare, te rogŭ a anunță, că eu mi-amŭ pusŭ candidatura pe basa principielorŭ partidei liberale și că pe aceeași basă am fostŭ alesŭ; prin urmare astfelŭ voiŭ representá, ca membru alŭ acestei partide, cerculŭ Radnei în dietă.« I. Beleșŭ.

De altă parte aceeași declarațiune o face și d. Constantinŭ Gurbanŭ, alesŭ deputatŭ în cerculŭ Iosĕșelului.

Unde a rĕmasŭ, domnule Deseanu și consoțĭ, partida națională română și programa de la Sibiiu? Dicețĭ în menifestulŭ d-vóstră:

Unde'sŭ doi puterea cresce
Și dușmanulŭ nu sporesce

Nu cumva cei doi deputațĭ ce i-ațĭ alesŭ s'a unitŭ cu tisaiștii ca sĕ nu nu sporéscă partida națională română? Nu cumva acéstă partidă e dușmanulŭ de care vorbĭțĭ în apelŭ?

Feréscă Dumnedeu națiunea română de astfelŭ de coudućĕtorĭ carĭ, lucrândŭ în realitate pentru dușmanĭ, mai au încă nerușinarea sĕ strige'n gura mare, că lucrézŭ pentru națiunea română.

Halalŭ sĕ le fie!

Corespondența nóstră din Comitate.

Biserica albă, 19 Iunie.

Deși cam têrḑiu, viu a vĕ referá despre decursulŭ alegerei de deputatŭ dietalŭ în cerculŭ electoralŭ Sasca, a d-lui Vincențiu Babeșŭ, alŭ cărui contra-candidatŭ a fostŭ d. Leontinŭ Simonescu.

Diua alegerei era decisă pe 16 Iunie călindarŭ nou. Alegĕtorii partidei naționale cu o ḑi mai înainte făcură pregătirile spre a merge la loculŭ de alegerĭ. Comuna Mercina cu protopopulŭ Ioanŭ Popoviciu și fiulŭ sĕu Alexandru, preotŭ, însoțiți de inteligința și cu alŭ doilea preotŭ Teodosie Popoviciu în frunte, făcură începutulŭ. La hotarulŭ comunei Vraniu, fuseră întêmpinațĭ de presidiulŭ partidei naționale Iosifŭ Tamașelŭ, de inteligință și 125 de alegĕtorĭ. Insuflețițĭ de sânțenia causei, între uĭări de »sĕ trăéscă Babeșŭ,« întrunindu-se își luară cursulŭ spre Irtofŭ, alăturându-se la acestŭ cortegiu alegĕtorii acestei comune cu preotulŭ lorŭ Teodorŭ Panciovanŭ și învĕțătorulŭ Ioanŭ Miclea, și deaci prin comuna Vraniuțŭ Racașdia, unde asemenea au fostŭ bine primițĭ de brava preoțime și inteligență; de aci își luară drumulŭ spre Ciuchiciu. Acésta comună, care pân'aci erá servilă și cunoscută de antinațională, de astă dată s'a purtatŭ românesce, sciindŭ acum, că rĕulŭ a provenitŭ dela conducĕtorii seduşĭ de interese proprii. Acum însă a fostŭ condusă de adevĕrațĭ fii ai nației, de preotulŭ lorŭ deja sătulŭ de amăgirile contrarilorŭ nostri și de cei 3 frațĭ ai chnezului (judelui) comunalŭ Năidășanŭ, carĭ cu o rară tenacitate s'au opusŭ părintelui lorŭ intimiditatŭ, ca'n totŭ loculu, de auctoritățile administrative. Acestorŭ 3 frațĭ și în mare parte soției celui mai în etate dintre ei, a comerciantului George Năidășanŭ, care cu o sĕptĕmână înainte de alegerĭ, nicĭ că primia pe altŭ omŭ în prăvălia sa, decâtŭ pe care se declará că e aderinte alŭ lui Babeșŭ; se póte mulțămi, că abia 3—4 alegĕtorĭ au votatŭ pentru candidatulŭ guvernamentalŭ eră maioritatea, o sută la numĕrŭ pentru candidatulŭ naționalŭ. Bravii frațĭ Năidășanŭ cu 300—400 inșĭ, în frunte cu musica și unŭ carŭ cu 4 boi încărcatŭ de florĭ în semnŭ, că opinca voiesce a arĕtá, că trăiesce și nu renunță la drepturile ei legale și naturale, au eșitŭ înaintea alegĕtorilorŭ, ce veniau la hotarŭ, și acolo resfirândŭ florile pe drumŭ înaintea alegĕtorilorŭ, s'au opritŭ și cu toții jucândŭ hora națională, i-au invitatŭ la casa lorŭ. Deacĭ, punêndŭ înaintea cortegiului unŭ carŭ lungŭ cu 8 boi, în care erau așeḑațĭ vr'o 52 alegĕtorĭ și boii decorațĭ cu florĭ, au pornitŭ spre Macoviște, de unde, primițĭ fiindŭ érășĭ cu hora națională, au mersŭ spre Slatina, ultima comună spre Sasca, unde asemenea au fostŭ bine întimpinațĭ jucândŭ și aicĭ hora națională, poporulu, care până aci stetea în rĕu nume și erau considerațĭ de slabĭ Românĭ. Grația cerului însă, că d'astă dată amŭ fostŭ fericițĭ de a vedé contrariulŭ și că schinteia de iubire a nației și în ei s'a aprinsŭ. Acestŭ resultatŭ încă are de a se atribuĭ preotului, învĕțătorului localŭ și celorŭ patru fii bravĭ ai judelui comunalŭ Vițanŭ, carĭ nu se lăsară a fi sĕdușĭ de nicĭ o promisiune și amăgirĭ, ci s'au opusŭ bărbătesce încercărilorŭ părintelui lorŭ, de altcumŭ omŭ de omenià, dar și elŭ terorisatŭ.

Din acéstă comună încă abia 3—6 votară pentru candidatulŭ guvernamentalŭ, iară cei lalțĭ vro 70 votară toțĭ pentru Babeșŭ. Amintescŭ, că în comuna Iladia, unde avemŭ bravi preoțĭ, între carĭ au escelatŭ preotulŭ gr. cat. Madnicea și învĕțătorii, asemenea numai chnezulŭ (judele) și notarulŭ, au votatŭ cu guvernamentalii, eră ceilalțĭ alegĕtorĭ peste o sută la numĕrŭ, ce iarășĭ se póte în parte atribuĭ părintelui, judelui comunalŭ, care a discreditatŭ cu totulŭ pe fiulŭ sĕu chinezŭ, au votatŭ pentru Babeșŭ. Ciclova română ca totdéuna și acum s'a purtatŭ bărbătesce, votândŭ cu noi, după cum sciu chiarŭ și chnezulŭ, care și la alegerile trecute, elŭ a purtatŭ stindardulŭ partidei naționale. Alegĕtorii partidei naționale, carĭ au ajunsŭ Duminecă séra la loculŭ de alegere s'au așeḑatŭ preste nópte la o crâșmă mică afară de orașŭ unde cu plăcere și adâncŭ emoționatŭ privei la ei vĕḑendu-i îngrijațĭ pentru ḑiua de mâne, și obosițĭ de drumŭ, venindŭ ei mare parte pe josŭ, cum își scóteu din straiță cépă, și o bucată de mălaiu și se culcau afară unulŭ lângă altulŭ, pe petrișulŭ golŭ, pe când cei guvernamentali așḑatŭ cu căruțe plătite nu și-au din ce fondŭ și isvorŭ, cu o față ce arĕtá lupta crâncenă din inima, lorŭ pentru sinuciderea lorŭ proprie, își petreceu, décă se póte numi petrecere în ospĕtării și în salele acelea

n care până aicĭ numai domnii avéu intrare. Béu bere vinŭ, şi ce inima, séu mai corectŭ ḑisŭ, satana le poftia, şi mâncau papricaşŭ câtŭ le trebuia, dândŭ în schimbŭ numai unŭ biletŭ séu chiarŭ şi fără acela, că aşa cu atâtŭ mai amară sĕ le fie diua de mâne, a alegerei în care după ce vĕḑură domnii, că sunt în mare minoritate, se desamăgiră dar pentru astă dată târḑiu, rĕspĕndindu-sĕ în ospĕtării la arătarea biletelorŭ, că acum nu sĕ mai dă pe ele, ci numai pe banĭ. Alegĕtorii guvernamentalĭ românĭ, ruşinându-se de fapta lorŭ, după alegere înfăşurau şi ascundéu stindardele lorŭ, şi trecêndŭ cu căruţele către casă printre alegĕtorii partidei naţionale şi aderinţilorŭ acesteia, erau primiţĭ de către naţionalişti cu cuvintele: »Iudo, bunĭ au fostŭ arginţii şi papricaşulŭ? pfui, mânce-vĕ ruşinea.« Din contră naţionaliştii, carĭ au rĕmasŭ toţĭ până la publicarea resultatului alegerei în mai multe grupe jucau hora, intrau în ospĕtării şi cu unŭ tonŭ dispreţuitorŭ, cereau sĕ li se dea şi lorŭ cele trebuincióse, nu pe bilete ci pe banii lorŭ şi sĕ mai bea apă rece şi duşmanii lorŭ. La 5 óre după améḑĭ preşedinele comisiunei alegĕtóre, d. Antonescu, publică resultatulŭ alegerei; deputatulŭ naţionalŭ întruni 877 de voturĭ, iară guvernamentalulŭ 459. Babeşŭ se dechiară deputatulŭ cercului electoralŭ de Sasca alesŭ cu maioritate de 418 voturĭ, şi mulţămi alegĕtorilorŭ pentru purtarea esemplară ce au doveditŭ şi prin care şi-au câştigatŭ onóre în'aintea şi a streinilorŭ.

D. Alexandru Popoviciu, preotŭ în Mercina, mulţămi preşedintelui pentru tactica bună şi conducerea inparţială, ér poporulŭ în cea mai bună ordine se resfiră strigândŭ »se trăiască Babeşŭ« şi plinŭ de însufleţire, promiţândŭ totodată, căcĭ nu-i va succede mai multŭ ale impune deputatŭ contra voinţei lorŭ şi ne-aderinte programei naţionale.

Petrecerea a duratŭ până la 3 óre după meḑulŭ nopţii. Notezŭ aci că dintre preoţĭ, numai preotulŭ românŭ Pauloviciu din Rusova-nouă şi preotulŭ gr. cat. din Mercina Miocŭ Frenţiu, au fostŭ în tabăra inimică, dar prin acéstă faptă au produsŭ în poporŭ mare iritaţiune contra lorŭ şi s'au făcutŭ nesuferiţĭ.

Senior Cato.

Bistriţa, 19 Iunie

Erĭ în 18 l. c. a fostŭ alegerea de deputatŭ în cerculŭ electoralŭ alŭ Bistriţei. Candidaţĭ au fostŭ Fridericŭ Kramer, preotŭ ev. luteranŭ cu programa naţională săséscă, şi Carolŭ Fluger de partida guvernului. Graţiă presiunei fără părechiă, ce a eserceat'o şi aicĭ prefectulŭ Br. Desideriu Banffy prin organele sale subalterne, s'a alesŭ candidatulŭ guvernamentalŭ C. Fluger cu maioritate de 178 de voturĭ. N'au lipsitŭ dela actulŭ de alegere notarii românĭ şi juḑii comunalĭ şi alţĭ representanţĭ duşĭ cu sila. Nu ne vine a condemnă pe cei ce din oficiu sunt constrinşĭ a merge unde poruncesce d. Banffy, însĕ de condemnatŭ este acelŭ notarŭ românŭ, care în atarĭ ocasiunĭ uitându-şĭ cu totulŭ şi de sângele sĕu şi de demnitatea sa de omŭ, se face instrumentulŭ înjositorŭ de corupĕtorŭ alŭ poporului orbitŭ şi sedusŭ, cum a fostŭ d. D. Pascu, notarulŭ cercualŭ alŭ Şometelnicului, care fără ruşine comandă poporului românŭ rĕtăcitŭ sĕ mérgă sĕ mânce şi sĕ bea în socotéla candidatului guvernamentalŭ. Vrednicĭ de a fi stigmatisaţĭ sunt preoţii carĭ câte unulŭ séu doi rătăciţĭ au nesocotitŭ programa naţională şi ca unii ce sunt independenţĭ întru esercearea voinţei lorŭ, au urmatŭ vocea de sirenă a lui Banffy şi au venitŭ la urna electorală. Insemnŭ dintre preoţĭ pe tĕnĕrulŭ preotŭ din Galaţĭ Iacobŭ Briciu, apoi pe preotulŭ din Şiometelnicŭ N. Briciu, mai vĕḑut'am pe popa Halesŭ din Sanţiona cu feciorŭ cu totŭ, pe popa Popoviciŭ din Buduşŭ şi mai mulţĭ învĕţătorĭ, între carĭ I. Nistorŭ din Santconia, care de bună sémă a voitŭ sĕ facă acte patriotice, ca astfelŭ sĕ capete dela d. Banfi premie de câte 25 fl., de carĭ se împartŭ din largiţiositatea sa celorŭ, ce binemeritéză de limba maghiară în scólele românescĭ.

Preste totŭ luândŭ, Românii mai luminaţĭ s'au ţinutŭ de programa dela Sibiiŭ şi afară de acei câţĭ-va preoţĭ ignoranţĭ şi învĕţătorĭ servilĭ, alŭ cărorŭ numĕrŭ nu trece peste 10, numai cei comandaţĭ din oficiu au lucratŭ contra programei nóstre.

Observŭ, că deşi poporulŭ săsescŭ este mai luminatŭ decâtŭ alŭ nostru, nu este aptŭ de acea disciplină, de care este capace Românulŭ acolo, unde are conducĕtorĭ. Cu durere am trebuitŭ sĕ audŭ dela câţĭ-va Românaşĭ, că ei nu au sciutŭ, că după programa nóstră românéscă au sĕ rĕmână acasă, căcĭ preotulŭ lorŭ deşi este unŭ preotŭ tinĕrŭ şi nu se póte presupune într'ênsulŭ atâta ignoranţă, nu le-a spusŭ ce au sĕ facă.

Pe valea acésta Românulŭ are lipsă de mai multă lumină şi »Asociaţiunea nóstră Transilvană« ar fi bine sĕ-şĭ îndrepteze atenţiunea şi asupra acestui ţinutŭ şi sĕ contribue cu ajutórele pentru ridicarea de şcolĭ, de care este lipsitŭ în cea mai mare parte.

I. Fórfecă.

Reuniunea plugarilorŭ românĭ din Căprióra.

De lângă Mureşŭ, 2 Iuniu 1884.

Ma-ţĭ in 29 Maiŭ a. c. reuniunea de cultură şi cântărĭ a plugarilorŭ românĭ din Căprióra, sub conducerea zelosului învĕţătorŭ de acolo Iosifŭ Mursa a arangiatŭ unŭ maialŭ împreunatŭ cu teatru în pădurea Capolnaşului.

Timpulŭ fiindŭ însĕ nefavorabilŭ din causă, că mai tótă ḑiua aceea a plouatŭ, publiculŭ adunatŭ la 6 óre améḑĭ s'a retrasŭ din pădure în şcóla din Capolnaşŭ unde membrii reuniunei anume D-şóra E. Munteanŭ şi S. Lăzărescu, económa E. Oprea elevulŭ dela şcóla cotidiană, S. Toma, economii D. Hanciu, V. Costa, I. Dobrei, I. Spinanţiu, S. Tripon, V. Danciu, I. Popoviciu, G. Popoviciu, I. Spinanţiu. G. Nistorŭ, I. Popescu, I. Iencĭ şi I. Caucariu jucară piesa teatrală »Curcanii« dramă naţională în 3 acte cu unŭ prologŭ de G. Ventura.

Spre bucuria publicului ascultătorŭ au escelatŭ toţĭ, carĭ au jucatŭ aceea piesă teatrală fiindŭ mai de multe orĭ aplaudaţĭ cu strigătŭ: »bravo Românii.« Cu deosebire au escelatŭ D-şórele E. Munteanu, fiica învĕţătorului din Alioşŭ, şi S. Lăzărescu, fiica preotului din Căprióra şi E. Oprea fată de economŭ din Căprióra.

După teatru a urmatŭ o petrecere animată şi veselă până de cu dimineţă, la care a participatŭ şi unŭ publicŭ numĕrosŭ dintre străinĭ, carĭ au admiratŭ talentulŭ Românului plugarŭ.

Dorimŭ fraţilorŭ plugarĭ românĭ din Căprióra progresele cele mai frumóse pe cărarea, pe care au pornitŭ şi sperămŭ că în curêndŭ îi vorŭ imită şi plugarii din comunele vecine.

Unŭ martorŭ ocularŭ.

Insciinţare.

Adunarea generală a „Reuniunei Invĕţătorilorŭ Românĭ Selagienĭ" se va ţiné éstŭ-timpŭ în comuna Santău, în 3 Iuliu st. n.

La acéstă adunare se învită toţi membrii acestei reuniunĭ.

Şedinţele suntŭ publice.

Zelău, 17 Iunie 1884.

Din încredinţarea preşedintelui.

Gavrilŭ Trifu,
preşedintele reuniunei.

Societatea „Petru Maiorŭ."

Budapesta, 1 Iuniu.

Una dintre condiţiunile de căpetenia pentru esistenţa şi prosperarea unei societăţĭ este bunăstarea bănéscă. In considerarea acestei împrejurărĭ, societatea de lectură »Petru Maiorŭ« a junimei române din Budapesta datoresce deosebită recunoscinţă publicului românŭ pentru bunăvoinţa dovedită faţă de dénsa la tótă ocasiunea. In deosebĭ însĕ, de astădată se simte îndatorată a dă espresiune viuei sale mulţămite Eminenţei Sale Părintelui Archiepiscopŭ şi Metropolitŭ românŭ gr. cat. alŭ Blaşului, Dr. Ioanŭ Vancea, pentru darulŭ de 50 fl.; Présânţiei Sale Părintelui Episcopŭ românŭ gr. or. alŭ Caransebeşului Ioanŭ Popasu pentru darulŭ de asemenea de 50 fl, şi Présânţiei Sale Părintelui Episcopŭ rom. gr. cat. alŭ Lugoşului, Dr. Victorŭ Mihali pentru darulŭ de 20 fl.

Totodată se află îndemnată a esprima căldurósa mulţămită Présânţiei Sale Părintelui Episcopŭ românŭ gr. or. alŭ Aradului, Ioanŭ Meţianŭ pentru taxa de membru fundatorŭ în suma de 50 fl., şi dlui Nicolau Fekete-Negruţŭ redactorŭ la mai multe foi românescĭ, de asemenea pentru taxa de membru fundatorŭ în suma de 100 fl.

Repeţindŭ mulţămita societăţei nóstre, profitămŭ cu plăcere de ocasiunea de a asigura pe numiţii binefăcĕtorĭ despre stima şi recunoscinţa ce li-o păstrămŭ.

Dr. Creniceanu, preşedinte.	**Aureliu Alexiu.** membru în com. de peste vĕră.

Mulţămită publică.

Stupca, 2 Iunie.

Domnii şi Dómnele române din Braşovŭ avură, după cum aflu din ḑiare, marea şi osebita bunătate a îngrijí şi sĕvĕrşí parastasulŭ anualŭ pentru rĕpausatulŭ meu fiu Ciprianŭ Porumbescŭ, fostulŭ profesorŭ de musică la scólele centrale române şi dirigentŭ alŭ corului bisericescŭ la Sf. Nicolae din Braşovŭ.

Adêncŭ mişcatŭ în inima mea prin o atare faptă nobilă, umană şi creştinéscă, totd'odată însĕ şi pré consolătóre pentru mine, greu lovitulŭ părinte alŭ numitului profesorŭ, mĕ simţŭ cu sânţenia datorŭ a aduce şi a esprimă respectivilorŭ Domnĭ şi Dómne cea mai adevĕrată, cea mai căldurósă şi mai piósă a mea mulţămită.

Mulţămescŭ venerabililorŭ părinţĭ, d-lui protopopŭ Petricŭ şi parochilorŭ B. Baiulescŭ şi V. Voina, carĭ avură bunătate a celebră actulŭ religiosŭ alŭ parastasului; mulţămescŭ apoi onoratului corpŭ profesoralŭ alŭ gimnasiului şi alŭ şcólei comerciale; mulţămescŭ onoraţilorŭ Domnĭ representanţĭ ai Eforiei scolare, onorat. Comitete parochiale din cetate şi din Scheiŭ precumŭ şi d-lorŭ representanţĭ ai corpului oficerescŭ din Braşovŭ. Mulţămescŭ d-lui profesorŭ gimnasialŭ A. Bârsanŭ pentru cuvêntarea ţinută la acéstă ocasiune funebră, cum şi d. profesorŭ P. Dima pentru ostenéla sa, conducêndŭ corulŭ cântăreţilorŭ la acestŭ parastasŭ; mulţămescŭ d-lorŭ studenţĭ dela tóte scólele şi în fine tuturorŭ celorlalţĭ Domni şi Dómne, carĭ din bunătatea inimilorŭ lorŭ asistară şi depuseră încă şi frumósa corónă de doliu la respectivulŭ actŭ funebru.

Recompenseze pré bunulŭ Dumneḑeu cu graţia sa pe toţĭ Domnii şi pe tóte Dómnele braşovene pentru preţiósa d-lorŭ simpatiă, cu care onoréză memoria fiului meu într'unŭ modŭ atâtŭ de binevoitorŭ şi distinsŭ!

Iracliu Porumbescu,
Esarchŭ şi parochŭ.

Diverse.

Cura în cuptorŭ. — Gendarmeria din Klobouk a descoperitŭ o crimă îngrozitóre. Soţia unui hamalŭ Maria Illek întreţinea relaţiunĭ cu Franz Welinsky, despărţitŭ de şépte anĭ de soţia sa. Maria Illek hotărî sĕ-şĭ omóre bărbatulŭ. Sub motivŭ ca sĕ se vindece atâtŭ ea câtŭ şi bărbatu-sĕu de o bólă de care suferéu, Maria pregătí o unsóre din flóre de puciósă, pétră vênĕtă şi unsóre de porcŭ veche; cu acéstă unsóre ḑise ea bărbatu-sĕu că trebue sĕ se ungă şi sĕ se suie pentru câteva momente în cuptorulŭ de pâne caldŭ, ca sĕ se vindece. La 15 c. ea seduse pe bărbatu-sĕu, ca sĕ facă acéstă cură. Mai întâiu se unse Maria şi stătŭ numai câteva secunde în cuptorŭ; dér când se pregătea bărbatu-sĕu sĕ se suie, Welinsky înferbêntă cuptorulŭ şi nenorocitulŭ bărbatŭ fiindŭ bătutŭ cu beţe de femeia sa, de amantulŭ ei şi de unŭ vecinŭ chematŭ acolo, anume Thomas Foretnik, fù legatŭ şi închisŭ în cuptorŭ, unde muri imediatŭ. Cadavrulŭ lui Iosef Illek fù transportatŭ apoi séra în locuinţa sa, căcĭ crima se comisese la Welinsky. Gendarmeriei i părŭ suspiciosŭ acestŭ casŭ de mórte şi descoperi pe criminalĭ carĭ fură arestaţĭ.

*

Fabricaţiunea maşinelorŭ infernale. — „The Iron Age," ḑiarŭ ce apare în Newyork, scrie: In Newyork şi Philadelphia se facŭ maşine infernale de totŭ felulŭ, chiar sub ochii autorităţilorŭ. In fiecare ḑi plécă din porturile acestorŭ doue oraşe câte 12 aparate. Forma obicinuită a maşinelorŭ infernale e césulŭ, care se umple cu unŭ felŭ de prafŭ cu o putere de 200 de orĭ mai mare ca prafulŭ obicinuitŭ. Cea mai îngrozitóre maşină e »maşina de optŭ ḑile,« care conţine unŭ echivalentŭ de 3000 funţĭ prafŭ de puşcă. O altă maşină fórte periculósă e »miculŭ distructorŭ,« umplutŭ cu unŭ felŭ de sare, alŭ cărui gazŭ inspiratŭ e mortalŭ. Unŭ altŭ soiu de maşină e »maşina de sticlă« în forma unei sticle de bere, ce se póte purtă în buzunarŭ. Partea de susŭ a sticlei e umplută cu unŭ acidŭ tare, ce face sĕ esplodeze, prin învĕrtirea unui şurupŭ, materia cu care e umplută. Astfelŭ de sticle s'au trimisŭ multe în Rusia, ca sĕ se întrebuinţeze la încoronarea ţarului. Cea mai nouă invenţiune este »esploḑĕtorulŭ-pălăriă.« Tótă umplutura ce se aşéḑă în partea de susŭ în pălăriă cântăresce numai 16 uncii, dar are putere de 80 funţĭ prafŭ şi esplodéză, cândŭ cade pălăria. Aceste au trecere mare în Rusia. Alte maşine suntŭ în forma cărbunelui şi esplodéză cândŭ se aruncă în focŭ. Chiar în talpa încălţămintei se ascunde materiă esplosibilă şi vai de celŭ ce umblă unŭ timpŭ anumitŭ cu astfelŭ de încălţăminte. Unŭ fabricantŭ a ḑisŭ că póte transformă în maşină infernală: o portocală, o haină, o pălăriă, o lopată, unŭ funtŭ de zăcharŭ. Comandele se înmulţescŭ mereu.

Bibliografiă.

Din publicaţiunile Academiei române au apărutŭ următórele scrierĭ şi se află de vêndare la librăriile Socec în Bucurescĭ şi Krafft în Sibiiu:

1. — Vieţa şi scrierile lui Grigorie Tamblacŭ, de Epis. Melchisedecŭ.
2. — Despre Alexandru Mavrocordatŭ Exaporitulŭ şi despre activitatea sa politică şi literară de D-lŭ A. Papadopalŭ Calimachiu 20 banĭ.
3. — Dare de sémă despre exposiţiunea de electricitate de la Viena din 1883, de d. Em. Bacaloglu. — 30 banĭ.
4. — Dare de sémă despre exposiţiunea de igienă din Berlinŭ din anulŭ 1883, de d. Dr. I. Felix. — 50 banĭ.

Editorŭ: **Iacobŭ Mureşianu.**
Redactorŭ responsabilŭ: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Mulţămită publică.

(Urmare.)

Micu Grigoraşiu 20 cr. — Maroşianu Emilianŭ 20 cr. Romanŭ Petru 20 cr. toţĭ economĭ în R. Cristuru. — Alesandru Bere teol. abs. în R.-Cristuru 30 cr. — Alesandru Popŭ cancelistŭ din Checichehata 50 cr. — Ioanŭ Alesandru jude com. în Ct. Gorbó 20 cr. — Ioanŭ Drăganŭ 30 cr. — Vasiliu Fanea 10 cr. — Mogdaşiu Ioanaşiu 10 cr. — Mogdaşiu Ioanŭ Theu 10 cr. — Moreşoiu Zacharia 10 cr. — Moreşoiu Ioanŭ alui Trifu 10 cr. — Nicolau Patiu docente 20 cr. — Rusu Vasilica 10 cr. toţĭ din Cs. Gorbó, la olaltă 10 fl.

7. Lista Nr. 8 din D. St. Martinŭ. Colectantele spect. D. Vasiliu Zehanu advocatŭ, D. st. Martinu 2 fl. — Simeonŭ Ciuchina 1 fl. — Ana Zehanu născ. Ciato 1 fl. 15 cr. — Simeonŭ Caluţiu advocatŭ 2 fl. — Petru Oceşiu 1 fl. — Mureşianu 60 cr. — Basiliu Moldovanu 1 fl. toţĭ din D. St. Martinu. — Tekár Péter, M. Ogra 1 fl. — Ardeleanŭ 25 cr., la olaltă 10 fl.

8. Lista Nr. 11 dela Făgăraşiu. Colectantele Rev. D. vicariu Alesandru Micu 2 fl. — P. T. Domni: Danila de Gramoiu vice-comite, Ioanŭ Romanŭ advocatŭ. Dr. Stefanŭ Popŭ fisicŭ comit., Iacobŭ Popeneciu I. vice-not. comit., Efraimŭ Pandrea revisorŭ comit., Aldulea Meţianu directorŭ cancel. comit. câte 1 fl., la olaltă 8 fl.

9. Lista Nr. 12 dela Elisabetopole. Colectantele M. O. Stef. Câmpenŭ vice-protop. în Elisabetopole 1 fl. — Zaharia Tătaru v. not. la trib. 1 fl. — Teodoru Borza parochŭ în Valhidu 30 cr., la olaltă 2 fl. 30 cr.

10. Lista Nr. 13 din tractulŭ Indolului. Colectantele M. On. D. Petru Vlassa vice-prot. Indolu 1 fl. 30 cr. — Stefanu Hossu 2 fl. — Filoteiu Munteanu parochŭ în Băişóra, Vasiliu Botianu, Iacobŭ Bordanu, Iosifŭ Haţieganu, Demetriu Vutca, Ioanŭ Samuilă, Vasiliu Lucaciu, Ioanŭ Ilioviciu toţĭ câte 50 cr., Ioanŭ Morariu 20 cr., la olaltă 7 fl. 50 cr.

11. Lista Nr. 14 din tractulŭ Luduşului. Colectantele M. On. D. Nicolau Solomonu v. protop. în Luduşiu 2 fl. — Basiliu Suciu parochŭ în Căpuşiulŭ de câmpiă 2 fl. — Romulŭ Orbeanu preotŭ în Felandielŭ 1 fl. — — Basiliu Turcu sub-notarŭ în Felandielŭ 2 fl. — Petru Suciu docente în Căpuşŭ 1 fl., la olaltă 8 fl.

12. Lista Nr. 16. Din tractulŭ Mahaciului Colectantele M. O. D. Simonescu Popŭ adm. protop. în Mahaciu 2 fl. — Demetriu Corneli parochŭ gr. cat. Inocŭ 2 fl. — Georgiu Boeriu paroch gr. cat. Ciugudiulŭ infer. 1 fl. — Filipŭ Feneşanŭ not. cerc. Mahaciu 1 fl. — Petru Iacobescu parochŭ Veresmortŭ 2 fl. la olaltă 8 fl.

13. Lista Nr. 18 din M. Vaşarheiŭ. Colectantele M. On. D. Basiliu Hossu vice-prot. 2 fl. — P. T. Domni: A. Stoica, A. Francu, M. Pap de Gridŭ, Nicolau Moldovanŭ, Camilŭ Velicanŭ câte 1 fl., Ioana Mezei 1 fl., la olaltă 8 fl.

14. Lista Nr. 19 din M. Uióra. Colect. M. On. D. Beniaminŭ Popŭ v. prot. 2 fl. (Va urma).

Cursulŭ la bursa de Viena

din 21 Iunie st. n. 1884.

Rentă de aurŭ ungară 6%	122.53
Rentă de aurŭ 4% . . .	91.85
Rentă de hârtiă 5% . .	88.75
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	142.45
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	97.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	118.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	102.10
Bonurĭ rurale ungare . .	101.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.50
Bonurĭ rurale Banat-Timişŭ	101.75
Bonurĭ cu cl. de sortare	101.75
Bonurĭ rurale transilvane	101.75
Bonurĭ croato-slavone . .	100.25
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	98.25
Imprumutulŭ cu premiu ung.	114.75
Losurile pentru regularea Tisei şi Segedinului .	115.20
Renta de hârtiă austriacă	80.75
Renta de arg. austr. . .	81.30
Renta de aurŭ austr. . .	102.30
Losurile din 1860 . . .	135.25
Acţiunile băncei austro-ungare	858.—
Act. băncei de creditŭ ung.	307.25
Act. băncei de creditŭ austr.	306.70
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5.75
Napoleon-d'orĭ	9.69
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	59.60
Londra 10 Livres sterlinge	121.90

Bursa de Bucurescĭ.

Cota oficială dela 8 Iunie st. v. 1884.

Renta română (5%). . . .	Cump.	93	vend.	$93^3/_4$
Renta rom. amort. (5%) . .	»	$94^5/_8$	„	95
» convert. (6%) . .	»	$97^3/_4$	»	$100^3/_4$
Împr. oraş. Buc. (20 l.) . .	»	32	»	$33^1/_2$
Credit fonc. rural (7%) . .	»	$104^3/_4$	„	105
» „ „ (5%) . .	„	$92^1/_2$	„	$93^1/_2$
» » urban (7%) . .	»	$105^1/_2$	„	106
» » » (6%) . .	»	$100^1/_8$	»	104
» „ » (5%) . .	»	$90.^3/_4$	»	$91^1/_4$
Banca naţională a României	„	1393.	„	1435
Ac. de asig. Dacia-Rom. . .	„	330.	„	335
« » » Naţională . .	„	235.	»	$237^1/_2$
Aurŭ	„	$3.64^1/_2$%	»	4.90
Bancnote austriace contra aurŭ	„	2.07.	„	2.09

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 22 Iunie st. n. 1884.

Bancnote românescĭ	Cump.	9.25	Vênd.	9.27
Argint românesc	»	9.20	»	9.25
Napoleon-d'orĭ	»	9.66	»	9.68
Lire turcescĭ	»	10.90	»	10.98
Imperialĭ	»	9.90	»	9.96
Galbenĭ	»	5.62	»	5.66
Scrisurile fonc. »Albina« . . .	»	100.50	»	101.50
Discontulŭ » . . . 7—10 % pe anŭ.				

Numere complete din „Gazetă„ dela 1 Ianuariu a. c. se mai află.

„GAZETA TRANSILVANIEI“

DIARŬ CUOTIDIANŬ.

Abonamente

se potŭ face la **1** şi **15** a fie-cărei lunĭ.

Pentru Austro-Ungaria pe anŭ . , . 12 fl. v. a.
„ „ „ 1|2 „ . . . 6 „ „
„ „ „ 1|4 „ . . . 3 „ „
Se acórdă abonamente şi lunare cu . . 1 „ „
Pentru România şi străinătate pe anŭ . 36 francĭ
„ „ „ „ 1|2 „ . 18 „
„ „ „ „ 1|4 „ . 9 „

Celŭ mai uşorŭ mijlocŭ de abonare este prin mandatŭ postalŭ. Abonamentele se plătescŭ înainte.

Rugămŭ pe domnii abonaţĭ sĕ binevoiéscă a ne da lămuritŭ adresa, ca trimiterea ḑiarului sĕ nu sufere nicĭ cea mai mică întârḑiere.

Tarifa anunciurilorŭ şi inserţiunilorŭ.

Anunciurĭ în pag. a IV linia de 30 litere garmond fl.—cr. 6
Pentru inserţiunĭ şi reclame pag. a III linia à . „ —„ 10

Pentru repeţirĭ se acórdă următórele rabate:

Pentru repeţirĭ de 3— 4 orĭ 10%
„ „ „ 5— 8 „ 15%
„ „ „ 9—11 „ 20%
„ „ „ 12—15 „ 30%
„ „ „ 16—20 „ 40%
Dela 20 de repeţirĭ în susŭ 50%

Pentru anunciurĭ ce se publică pe mai multe lunĭ se facŭ învoirĭ şi reducerĭ şi peste cele însemnate mai susŭ.

Braşovŭ 1|13 Maiŭ 1884.

Administraţiunea „Gazetei Transilvaniei.“

Tipografia Alexi Braşovŭ.